

[Elisabeth Arnold]

komme med forslag til langsigtede løsninger på det sociale område. Derfor vil vi undlade at stemme.

Men vi vil tilslutte os alle initiativerne for at bidrage til en bedre behandling af disse patienter.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Først vil vi fra Kristeligt Folkeparti takke socialministeren for oplægget til denne debat. Når man nu har siddet og fulgt den et stykke tid og husker tilsvarende debatter, er det helt klart, at det at være psykisk syg, men også det at forstå de problemer, der følger med, er umådelig svært. Men jeg håber, at debatten her i dag nu må medvirke til, at vi også hver især efterfølgende prøver på at se os selv i den situation.

Det handler om en psykisk syg af en eller anden grad, det handler om nogle pårørende, og så handler det om det omgivende samfund. Så længe man skammer sig over at sige, at man selv eller ens nærmeste har været psykisk syg, så længe er der noget galt i Danmark. Og det er vel dér, det allerstørste problem ligger for mange, også for de psykisk syge: De bliver en slags udstødte på mange måder. Har man været psykisk syg, kan man f.eks. have svært ved senere at få at en erklæring om, at man er rask, og således komme ud på arbejdsmarkedet igen.

Men jeg vil i dag gerne slå et slag for den gruppe, som ikke er den psykisk syge selv, men de pårørende, for jeg synes, at man svigter med en masse skønne ord om, at det er så dejligt at komme ud fra det psykiatriske hospital og ikke længere være sengeliggende. Det behøver man ikke at være, man var jo oppegående, men at man ikke længere skal være der – og at man nu får lov til at komme ud – og ih, hvor er det dejligt! Og så sparer samfundet altså også nogle penge.

Men hvem er det, der står med ansvaret? Det gør en far eller en mor eller en mand eller en kone, nogle søskende, ofte ældre mennesker, som ikke ved, hvordan de skal tackle den situation. Hvis man selv har prøvet det eller kender nogle, der har stået over for en psykisk syg, som er fuldstændig ude af balance, og skal tackle de problemer, er det egentlig mærkeligt, at ikke mange pårørende også er endt som psykisk syge. De må være umådelig stærke, mange af disse pårørende; ellers var de for længst bukket under for de krav, man lægger over på dem.

Selvfølgerlig skal man støtte sin familie og sine nærmeste, men hvis det drejer sig om en patient, der er alvorligt psykisk syg og ude af balance og måske ikke ved, hvad han/hun selv vil og kan komme til at gøre på sig selv og andre, er det et umådelig stort ansvar at lægge over på nogle pårørende.

Derfor forstår jeg godt de pårørende, som henvender sig til os og andre steder og siger, at dette her er urimeligt, det kan ikke være meningen, at det skal være sådan. Og så kommer vi med alle vore smukke ord, også herinde i dag, om, hvor dejligt det er. Og amter og kommuner, de skal jo bare klare det hele.

Problemet er, at man fra amterne, som er én instans, går over til kommunerne, som så har ansvaret for noget andet, og så kan man selvfølgelig i amterne under budgetbehandlingerne vedtage, at nu skal vi spare så og så meget, og så nedlægger man så og så mange sengepladser. Jamen det er ikke sengepladser, det drejer sig om. Det er mennesker, det drejer sig om, og derfor er det simpelt hen utilgiveligt, at man udskriver fra en psykiatrisk afdeling til ingenting. Det burde simpelt hen forbydes herindefra, og derfor er spørgsmålet: Skal Folketinget ikke også have hånd i hanke med det?

Jeg mener ikke, at vi skal ud i detaljer, men at vi gennem lovgivning i hvert fald skal sikre et mindstemål af forudsætninger, så man er sikret imod at blive lukket ud til ingenting. For hvem er det så, der tager over? Ja, så er det forældrene, de pårørende igen, der er nødt til at tage over, fordi de holder af de mennesker; men ofte er de altså i en umulig situation.

Så jeg mener også, at Folketinget må have et ansvar. Man må tage op til revision både på dette og på andre områder, om man faktisk kan give kommuner og amter så meget ansvar, som man har gjort, uden at man herindefra har sikret i hvert fald et minimum for landets borgere, som de har krav på. Vi fra Kristeligt Folkepartis side agter at komme med nogle forslag på forskellige fronter, for vi bliver nødt til at sige, at der i hvert fald, uanset hvor man bor i landet, må garanteres et vist minimum.

Vil amterne udskrive, må de have pligt til at henvende sig til kommunen, som de udskriver til, og sige: Hvad har I nu tænkt jer at gøre her? Og først da, når planen foreligger, må man have mulighed for at udskrive. Det er dér, den største fejl er begået. Man har lavet besparelser, for det